

Dyskalkulie

„Vývojová dyskalkulie – specifická porucha počítání projevující se zřetelnými obtížemi v nabývání a užívání základních početních dovedností, při obvyklém sociokulturním zázemí dítěte a celkové úrovni všeobecných rozumových předpokladů na dolní hranici pásma průměru nebo výše a s příznačnou vnitřní strukturou, v jejímž rámci je výrazně snížena úroveň matematických schopností a narušena jejich skladba za přítomnosti projevů dysfunkcí centrální nervové soustavy podmíněných vlivy dědičnými nebo vývojovými.“

Novák (2004)

Matematické kompetence jsou založeny na:

- „Number sense“ (cit pro počítání)
- Zrakově prostorová orientace
- Jazykové dovednosti
- Soustředění
- Paměť

„Number sense“

Intuitivní dovednosti, cit, pro počítání (schopnost označení počtu – na míse jsou tři jablka, kolik je tužek v pouzdře)

U dyskalkuliků je tento „mysl“ narušený - Obtíže při rozpoznávání většího počtu, pochopení použitý číslíc

Klasifikace počtářských obtíží - Košč (1978)

- Praktognostická dyskalkulie
- Dyskalkulie verbální
- Dyskalkulie lexická
- Dyskalkulie grafická
- Dyskalkulie operační
- Dyskalkulie ideognostická

Postupy při obtížích v matematice

- Postupy vztahující se k předčíselným představám
- Vytváření pojmu číslo
- Upevňování jednotlivých matematických operací
- Práce se slovními úlohami
- Převody jednotek
- Matematické dovednosti v každodenním životě - finanční gramotnost, míry, váhy, apod.

Literatura:

Blažková, R. (2017). *Didaktika matematiky se zaměřením na specifické poruchy učení*. 1. vydání. : Masarykova univerzita.

Blažková, R. (2009). *Dyskalkulie a další specifické poruchy učení v matematice*. první. Brno: Masarykova univerzita.

Jucovičová D., Žáčková, H. (2009). *Reedukace specifických poruch učení u dětí*. Praha: Portál.

Dyspraxie

„Developmental coordination disorder představuje narušení, nezralost a dezorganizace pohybu. Přidruzeny mohou být lingvistické problémy, narušení očních pohybů, percepce, myšlení, přítomnost specifických poruch učení a chování.“

Ball, M. 2006

„Příznaky DCD lze spatřit v neobratnosti pohybů dítěte, obtížích při tanci a gymnastice, špatném psaní a nedostatečné koncentraci. Dítě není schopné chvíli posedět, nezavazuje si tkaničky, zapíná chybně knoflíky na oblečení, naráží do nábytku, rozbíjí skleněné věci, padá ze židle a kope pod stolem nohama.“

Cairney, J. 2015

Projevy dyspraxie dle české literatury:

- **Pohyby celého těla a jeho koordinace**
 - Opoždění hrubé motoriky, omezená schopnost plánování a přesného provedení pohybů (běh, chůze, skákání)
- **Pohybové hry**
 - Zvládání her vyžadujících pohybovou kontrolu – míčové hry, jízda na kole/koloběžce, stolní hry
- **Oblékání**
- **Psaní a kreslení**
 - Správný úchop psacího náčiní, provedení číslic, písmen, psaní jako procesu
- **Řeč a jazyk**
 - Opožděný vývoj řeči je způsoben obtížemi v koordinaci pohybů artikulačních orgánů
- **Stravování**
 - Oslabení základních reflexů, narušení žvýkání, obtížná koordinace ruka-ústa

Literatura:

Kirby, A. (2000). *Nešikovné dítě*. Praha: Portál.

Zelinková, O. (2016). *Dyspraxie*. Praha: Portál.